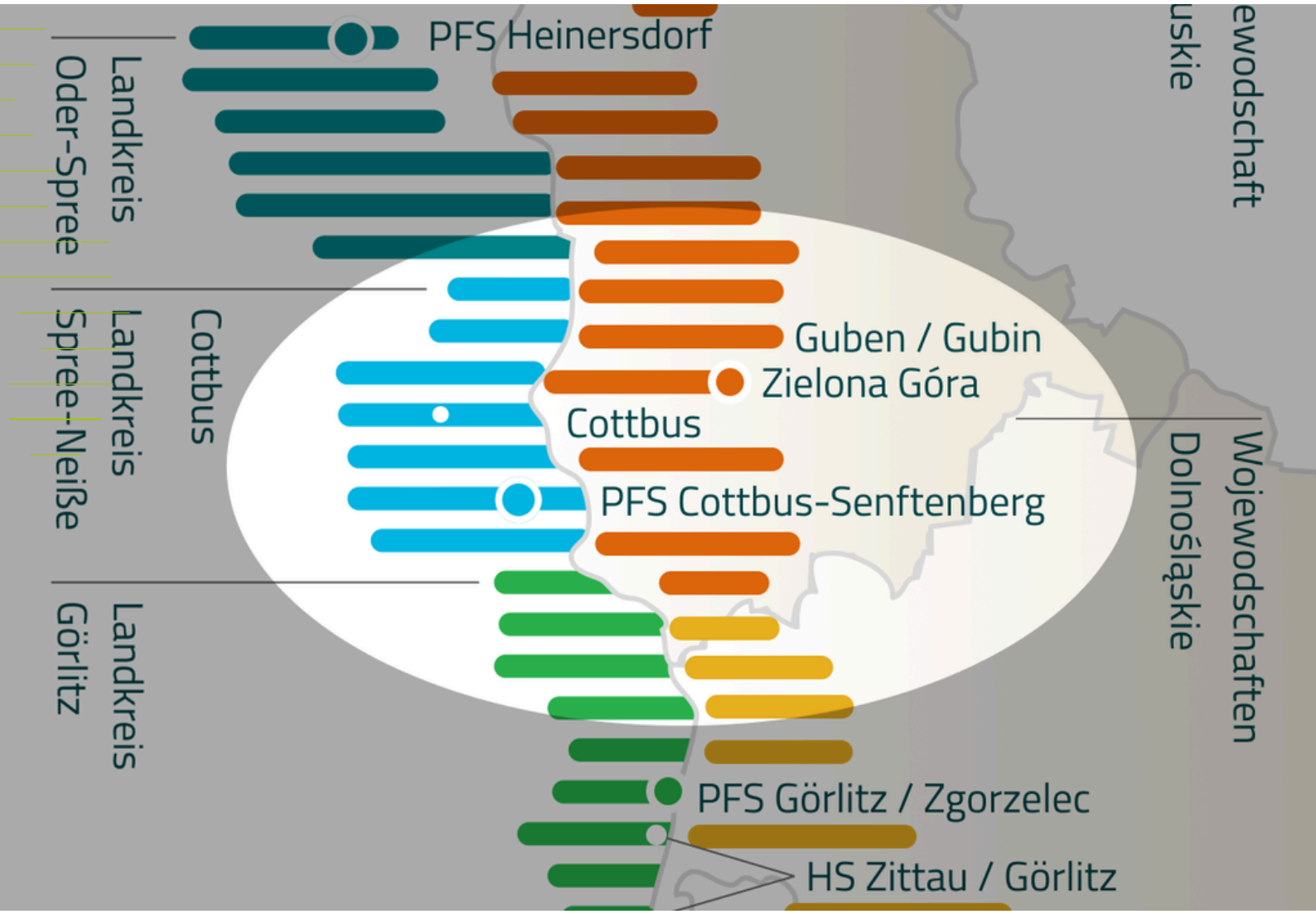

AlterPerimentale
Alter-Peripherie-Experiment · Praxisforschung in ländlichen Räumen

1. Polsko-Niemiecka Konferencja Sieciująca AGEPOL

Wyniki i podsumowanie
Zielona Góra, 26.06.2026

Organisiert mit Unterstützung von ROPS Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze

DPGSV e.V. · b-tu Brandenburgische Technische Universität Cottbus - Senftenberg · KHSB Katholische Hochschule für Sozialwesen Berlin · Hochschule Zittau/Görlitz · T!Raum TransferRäume für die Zukunft von Regionen · ptj projektträger jülich

Gefördert durch: Bundesministerium für Forschung, Technologie und Raumfahrt

Spis treści

Niniejszy raport służy udokumentowaniu oraz podsumowaniu 1. Polsko-Niemieckiej Konferencji Sieciującej, zorganizowanej w ramach projektu warsztatowego AGEPOL.

Obejmuje on wyniki warsztatów, najważniejsze zagadnienia tematyczne oraz wnioski, które stanowią podstawę dalszych prac nad utworzeniem pierwszego Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia.

Cele konferencji sieciującej

Cele, założenia projektu oraz miejsce pierwszej konferencji w procesie tworzenia Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia

Warsztat 1a – Opieka i profilaktyka zdrowotna w regionie transgranicznym

Najważniejsze wnioski z warsztatu oraz głosy uczestników

Warsztat 1b – Uczestnictwo społeczne = strategie przeciwdziałania samotności

Najważniejsze wnioski z warsztatu oraz głosy uczestników

Warsztaty 2a i 2b – Wartość dodana Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia

Najważniejsze wnioski z warsztatu oraz głosy uczestników

Trzy filary konferencji

Kluczowe wnioski dotyczące głównych obszarów tematycznych Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia

Cele konferencji sieciującej

Pierwsza konferencja sieciująca stanowiła inaugurację projektu warsztatowego AGEPOL. Jej celem było zgromadzenie przedstawicieli Polski i Niemiec, uwidocznienie wspólnych wyzwań oraz stworzenie pierwszych podstaw do rozwoju Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia.

- **Nawiązanie kontaktów i rozwój współpracy transgranicznej między uczestnikami.**
- **Pokazanie istniejących inicjatyw, doświadczeń i dobrych praktyk.**
- **Identyfikacja wspólnych wyzwań oraz potencjału regionu.**
- **Wypracowanie priorytetowych tematów do dalszych działań projektowych.**
- **Zainicjowanie pierwszych wspólnych działań oraz wymiany wiedzy.**

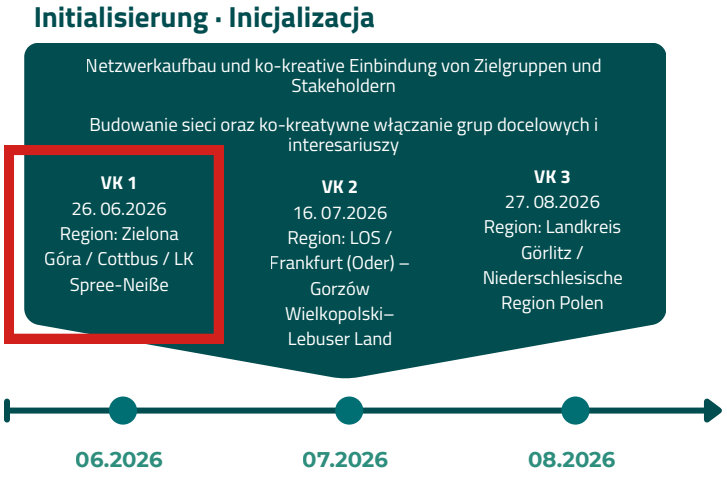

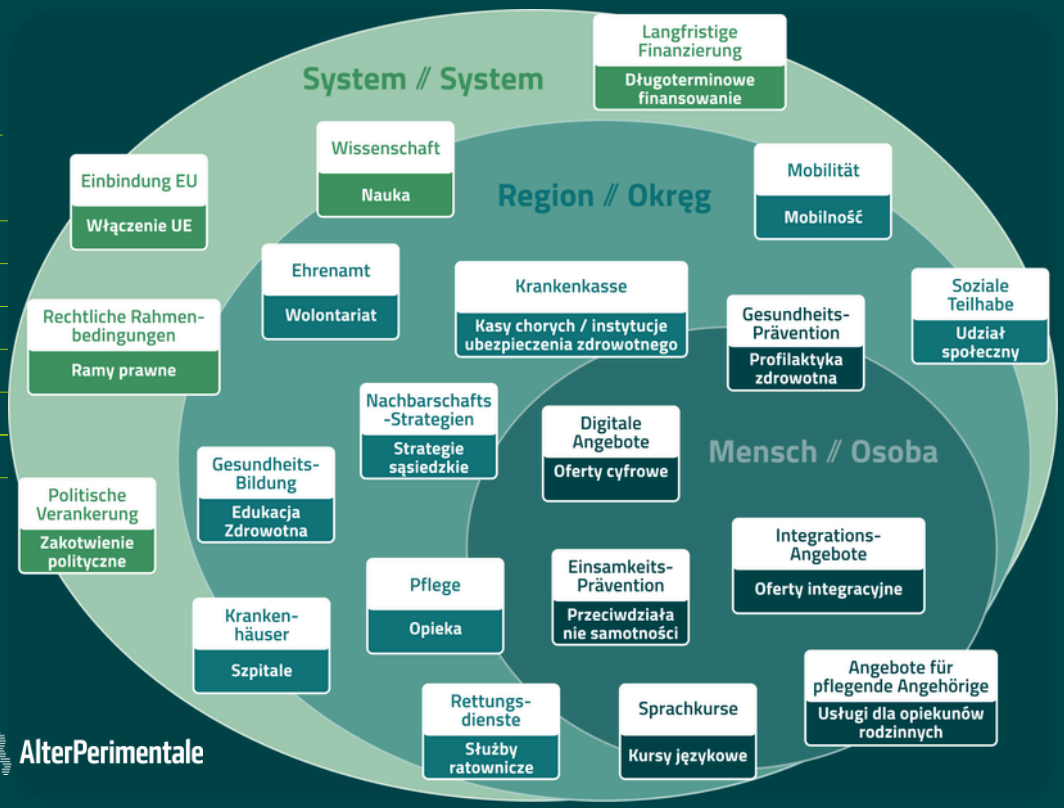

PRAXIS // PRAKTYKA

POLITIK // POLITYKA

BILDUNG // EDUKACJA

WISSENSCHAFT // NAUKA

FINANZIERUNG // FINANSOWANIE

Opieka i profilaktyka zdrowotna w regionie transgranicznym

Warsztat 1a

Krótki opis

Podczas warsztatu „Opieka i profilaktyka zdrowotna w regionie transgranicznym” uczestnicy omawiali funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej po obu stronach granicy. Dyskusja koncentrowała się na podobieństwach i różnicach pomiędzy systemami oraz na możliwościach przenoszenia dobrych praktyk i rozwijania wspólnych rozwiązań w regionie przygranicznym.

Najważniejsze wnioski

Dyskusja pokazała, że zarówno Polska, jak i Niemcy mierzą się z podobnymi wyzwaniami, takimi jak starzenie się społeczeństwa, niedobór kadr czy zapewnienie dostępnej opieki blisko miejsca zamieszkania. Jednocześnie uczestnicy zwrócili uwagę na różnice w organizacji systemów, finansowaniu oraz kompetencjach poszczególnych instytucji. Za szczególnie wartościowe uznano wzajemne poznawanie rozwiązań oraz rozwijanie współpracy pomiędzy samorządami, placówkami i specjalistami.

Wspólne wyzwania

Starzenie się społeczeństwa, rosnące zapotrzebowanie na opiekę oraz niedobór personelu zostały wskazane jako najważniejsze wyzwania po obu stronach granicy.

Lepsze poznanie systemów

Uczestnicy podkreślali potrzebę lepszego poznania organizacji, finansowania i kompetencji systemów opieki zdrowotnej i społecznej w obu krajach jako warunku skutecznej współpracy.

Rozwijanie dobrych praktyk

W obu krajach istnieje wiele sprawdzonych rozwiązań. Priorytetem powinno być ich wzajemne poznawanie, wymiana doświadczeń oraz dostosowywanie do lokalnych warunków.

Współpraca opiera się na relacjach

Podstawą współpracy transgranicznej są bezpośrednie kontakty pomiędzy instytucjami i specjalistami. Wielokrotnie wskazywano potrzebę organizowania wizyt studyjnych, wspólnych szkoleń oraz regularnych spotkań.

Uczestnictwo społeczne = strategie przeciwdziałania samotności

Warsztat 1b

Krótki opis

Warsztat poświęcony samotności koncentrował się na sposobach wzmacniania uczestnictwa społecznego osób starszych w regionie przygranicznym. Uczestnicy wymieniali doświadczenia dotyczące profilaktyki samotności, lokalnych inicjatyw oraz działań wspierających integrację społeczną mieszkańców po obu stronach granicy.

Najważniejsze wnioski

Dyskusje pokazały, że samotność postrzegana jest zarówno jako wyzwanie zdrowotne, jak i społeczne. Najczęściej wskazywano ograniczoną mobilność, niewystarczającą wiedzę o istniejących ofertach oraz brak współpracy pomiędzy instytucjami. Jednocześnie zwrócono uwagę, że wiele wartościowych inicjatyw już funkcjonuje – wymagają one jednak większej widoczności oraz lepszego sieciowania.

Widoczność istniejących inicjatyw

Kluby seniora, Uniwersytety Trzeciego Wieku, grupy spacerowe, pomoc sąsiedzka czy lokalne inicjatywy zostały wskazane jako cenne zasoby, które warto lepiej promować i rozwijać wspólnie.

Dostępność warunkiem uczestnictwa

Brak transportu, bariery cyfrowe oraz ograniczony dostęp do informacji utrudniają udział w życiu społecznym. Wśród proponowanych rozwiązań znalazły się usługi transportowe, mobilne działania zdrowotne oraz platformy wymiany informacji.

Społeczność buduje się lokalnie

Za kluczowe uznano rozwój miejsc spotkań, wolontariatu, działań międzypokoleniowych oraz współpracę z organizacjami lokalnymi, szkołami i spółdzielniami mieszkaniowymi.

Uczyć się od siebie nawzajem

Uczestnicy podkreślali znaczenie regularnej wymiany doświadczeń, wizyt studyjnych oraz przenoszenia sprawdzonych rozwiązań pomiędzy regionami Polski i Niemiec.

Uczestnictwo społeczne = strategie przeciwdziałania samotności

Warsztat 1b

Głosy uczestników

Poniższe wypowiedzi odzwierciedlają najważniejsze spostrzeżenia, doświadczenia i perspektywy uczestników warsztatu poświęconego przeciwdziałaniu samotności.

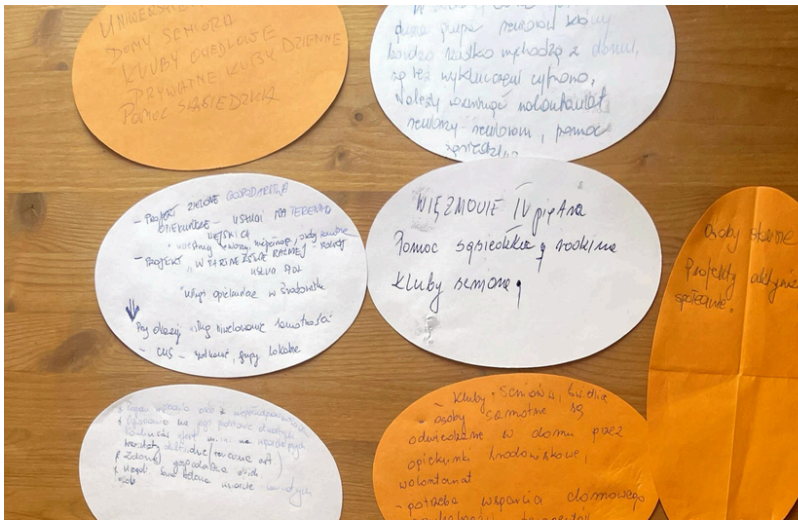

Cytaty

„Dla mnie samotność oznacza również potrzebę wspólnoty. Czy jest jedynie wykluczeniem? Potrzebujemy działań profilaktycznych oraz wspólnej odpowiedzialności społecznej. Kluczowe jest wspólne działanie samorządów, organizacji pozarządowych i państwa."

— Uczestnik/Uczestniczka

„Brakuje specjalistów przygotowanych do pracy z osobami doświadczającymi samotności. Potrzebujemy projektów zapewniających bezpośrednie wsparcie osobom dotkniętym tym problemem."

— Uczestnik/Uczestniczka

„Każdy doświadcza barier komunikacyjnych lub ograniczonej dostępności — w transporcie, dostępie do Internetu czy usług publicznych. Nie potrzebujemy wyłącznie wielkich zmian systemowych, lecz konkretnych działań możliwych do realizacji na poziomie lokalnym."

— Uczestnik/Uczestniczka

„Strategie powinny obejmować tworzenie miejsc spotkań, działania środowiskowe, wsparcie wyjazdowe oraz doradztwo, na przykład w zakresie wspólnego mieszkania osób starszych."

— Uczestnik/Uczestniczka

Wartość dodana Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia (PNRZ)

Warsztaty 2a i 2b – Najważniejsze wypowiedzi uczestników

Podczas drugiej części warsztatów uczestnicy wspólnie zastanawiali się, jakie korzyści może przynieść rozwój Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia – zarówno mieszkańcom, jak i instytucjom oraz całemu regionowi przygranicznemu. Dyskusje koncentrowały się na potencjale współpracy, wymianie doświadczeń oraz możliwościach wspólnego rozwoju systemów opieki zdrowotnej i społecznej.

Korzyści dla uczestników

- Dostęp do usług zdrowotnych i opiekuńczych po obu stronach granicy
- Wymiana doświadczeń i wzajemne uczenie się
- Budowanie kontaktów osobistych oraz wzajemnego zaufania
- Poznawanie i przenoszenie dobrych praktyk
- Lepszy dostęp do informacji, aktywności i szkoleń
- Edukacja zdrowotna i profilaktyka
- Współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi oraz wsparcie poprzez wspólne projekty

Korzyści dla regionu

- Wspólna opieka zdrowotna i oferta usług medycznych
- Wspólne standardy i struktury
- Lepsza współpraca pomiędzy instytucjami i samorządami
- Wzmocnienie opieki nad seniorami
- Transfer wiedzy i technologii
- Cyfryzacja oraz wspólne platformy informacyjne
- Wzmocnienie współpracy regionalnej pomiędzy instytucjami, nauką i społeczeństwem obywatelskim

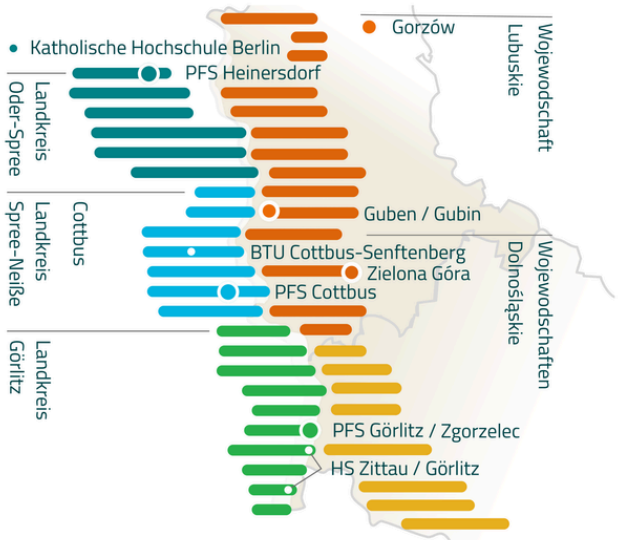

Wartość dodana Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia

Warsztaty 2a i 2b – Najważniejsze wypowiedzi uczestników

Głosy z warsztatów

Poniższe wypowiedzi odzwierciedlają najważniejsze wrażenia, doświadczenia i perspektywy uczestników.

Cytaty – Korzyści dla regionu

„Silniejszy rozwój regionu – możliwości pracy i rozwoju dla studentów oraz uczelni po stronie niemieckiej – wspólna baza ofert dla mieszkańców obu regionów – wspólna oferta usług."

— Uczestnik/Uczestniczka

„Oddolnie, od mieszkańców – aktywizacja społeczna mieszkańców."

— Uczestnik/Uczestniczka

„Wzmocnienie usług społecznych – wymiana doświadczeń – wymiana lekarzy i personelu pielęgniarskiego."

— Uczestnik/Uczestniczka

„Dostęp do wiedzy i szkoleń – lepsze warunki pracy – koniec kolejek do lekarzy."

— Uczestnik/Uczestniczka

Trzy filary Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia

Trzy filary stanowią wspólne ramy działania projektu warsztatowego AGEPOL. Podczas pierwszej konferencji sieciującej zostały rozwinięte i doprecyzowane dzięki perspektywom uczestników oraz uzupełnione o konkretne tematy i przykłady z regionu przygranicznego.

Pokazują one jednocześnie, na jakich poziomach możliwa jest współpraca – od transgranicznej opieki zdrowotnej, poprzez rozwój dobrych praktyk lokalnych, aż po sieciowanie ludzi, organizacji i środowiska naukowego.

Filary stanowią punkt odniesienia dla dalszych działań projektowych oraz pokazują, w jaki sposób różni interesariusze mogą wnosić swoje kompetencje, doświadczenia i projekty. Jednocześnie tworzą podstawę przyszłego modelu współpracy (governance) w ramach Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia.

Przedstawione na kolejnych stronach wyniki i klastry tematyczne odnoszą się do pytania przewodniego warsztatów 2a i 2b: „Jakie priorytety tematyczne powinien obejmować Polsko-Niemiecki Region Zdrowia?" Stanowią one podstawę dalszych prac projektowych.

Klastry / Tematy PNRZ

FILAR 1

Kształtowanie transgranicznej opieki zdrowotnej

Rozwijanie wspólnych struktur, usług i warunków ramowych.

Najważniejszy wniosek: Uczestnicy dostrzegają duży potencjał w lepszym łączeniu zasobów, koordynowaniu ofert oraz długofalowym zabezpieczeniu opieki zdrowotnej na wiejskich obszarach przygranicznych. Jednocześnie jako główne bariery wskazano biurokrację, różnice systemowe oraz brak odpowiednich struktur.

- Wspólna opieka zdrowotna
- Dostęp do świadczeń medycznych po obu stronach granicy
- Specjalistyczna opieka medyczna
- Opieka długoterminowa
- Wspólne standardy
- Cyfryzacja
- Infrastruktura
- Polityka i ramy prawne

Dostęp i standardy

Dostęp do świadczeń zdrowotnych po obu stronach granicy; wspólne standardy usług; lepsza koordynacja pomiędzy placówkami ochrony zdrowia w Polsce i Niemczech.

Opieka i ratownictwo

Specjalistyczna opieka medyczna i usługi zdrowotne; ratownictwo medyczne i opieka w nagłych przypadkach; opieka długoterminowa i opieka nad osobami starszymi.

Cyfryzacja i informacja

Cyfryzacja, platformy wymiany informacji oraz wspólne wykorzystanie istniejących zasobów.

Biurokracja i ramy prawne

Biurokracja, administracja oraz uwarunkowania prawne; ograniczanie barier strukturalnych pomiędzy systemami.

Klastry / Tematy PNRZ

FILAR 2

Wzmacnianie dobrych praktyk lokalnych

Wspólne rozwijanie profilaktyki, opieki i innowacyjnych rozwiązań.

Wiele dobrych praktyk funkcjonuje już lokalnie. Wyzwaniem nie jest tworzenie całkowicie nowych pomysłów, lecz zwiększenie widoczności istniejących ofert, wzajemne uczenie się oraz przenoszenie sprawdzonych rozwiązań do innych regionów.

Obszary tego filaru obejmują profilaktykę zdrowotną, edukację zdrowotną oraz poprawę jakości życia osób po 60. roku życia. Ważne miejsce zajmują również przeciwdziałanie samotności, uczestnictwo społeczne, pomoc sąsiedzka, lokalne miejsca spotkań i kluby seniora.

- Profilaktyka zdrowotna
- Edukacja zdrowotna
- Osoby z niepełnosprawnościami
- Wolontariat
- Innowacje społeczne
- Wsparcie opiekunów nieformalnych
- Wsparcie psychologiczne
- Innowacje technologiczne

Profilaktyka zdrowotna

Edukacja zdrowotna i opieka nad seniorami; jakość życia po 60. roku życia.

Przeciwdziałanie samotności

Wspieranie uczestnictwa społecznego, pomocy sąsiedzkiej i lokalnych miejsc spotkań.

Wsparcie i mobilność

Osoby samotnie mieszkające, osoby z niepełnosprawnościami, opiekunowie nieformalni oraz dostępność usług na obszarach wiejskich.

Wolontariat i transfer wiedzy

Uczestnictwo cyfrowe, stowarzyszenia, inicjatywy międzypokoleniowe oraz przenoszenie dobrych praktyk.

Klastry / Tematy PNRZ

FILAR 3

Wspieranie sieci współpracy i transferu wiedzy

Tworzenie sieci współpracy zostało wskazane nie jako element towarzyszący, lecz jako podstawowy warunek rozwoju Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia. Osobiste kontakty, wzajemne zaufanie oraz uporządkowana współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi, samorządami, sektorem opieki, ochroną zdrowia i nauką stanowią fundament trwałej współpracy. Budowanie wspólnych klastrów wiedzy oraz wymiana dobrych praktyk umożliwiają przenoszenie sprawdzonych rozwiązań ponad granicami i ograniczanie barier kulturowych.

- Wymiana doświadczeń
- Klastry wiedzy
- Wspólne szkolenia
- Współpraca uczelni i jednostek naukowych
- Wymiana studentów
- Wizyty studyjne i hospitacje
- Współpraca organizacji pozarządowych, samorządów i placówek ochrony zdrowia
- Podnoszenie kwalifikacji kadr (w tym kompetencji językowych)

Wymiana doświadczeń i kontakty

Wymiana doświadczeń pomiędzy polskimi i niemieckimi partnerami; budowanie kontaktów osobistych i zaufania; współpraca organizacji senioralnych; listy uczestników oraz przejrzyste możliwości nawiązywania kontaktów.

Współpraca i kwalifikacje

Współpraca organizacji pozarządowych, samorządów, sektora opieki i nauki; wspólne szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji; wymiana w zakresie kształcenia i praktyki; hospitacje, wizyty studyjne i praktyki.

Nauka i transfer wiedzy

Współpraca naukowa i wspólne badania; klastry wiedzy, think tanki oraz grona ekspertów; wymiana dobrych praktyk i wspólne uczenie się.

Bariery kulturowe i relacje

Przełamywanie barier kulturowych i budowanie dobrych relacji; wzajemne zrozumienie jako podstawa trwałej współpracy polsko-niemieckiej.

Kontakt

Projekt warsztatowy AGEPOL
Ko-kreatywne tworzenie podstaw rozwoju Polsko-Niemieckiego Regionu Zdrowia

Projektteam
Christian Lombardt, Enrico Triebel, Prof. Dr. Alexandra Retkowski, Ana Galtung,

Deutsch-Polnischer Gesundheits- und Sozialverband e.V.
Ulmenstrasse 11
15526 Bad Saarow
Tel: +49 (0)33631 64 7573
E-Mail: info@dpgsv.de
Web: https://alterperimentale.de/werkstattprojekte/agepol/

Unser **AGEPOL Newsletter** informiert Sie über künftige Veranstaltungen sowie die Entwicklung des Werkstattprojektes.

Zachęcamy również do zapisania się na nasz **newsletter AGEPOL,** aby być na bieżąco z przyszłymi wydarzeniami oraz rozwojem projektu warsztatowego.

Projekt warsztatowy AGEPOL jest realizowany w ramach projektu T-Raum AlterPerimentale i finansowany ze środków Federalnego Ministerstwa Badań, Technologii i Przestrzeni Kosmicznej Niemiec.

Gefördert durch:
Bundesministerium für Forschung, Technologie und Raumfahrt